

LAUSUNTO

18.8.2017

Liikenne- ja viestintäministeriölle
kirjaamo@lvm.fi

Asia: Luonnos yleisen edun kanavien uutis- ja ajankohtaistoiminnan tukemisesta annettavasta valtioneuvoston asetuksesta
Viite: Lausuntopyyntö 7.7.2017 (LVM/1306/03/2017)

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta yleisen edun kanavien uutis- ja ajankohtaistoiminnan tukemisesta annettavasta valtioneuvoston asetuksesta. Esityksessä ehdotetaan kaupallisen television uutistoiminnan tukemista.

Näkemyksemme mukaan asetus heikentäisi entisestään Suomen televisiomarkkinan haastavia toimintaedellytyksiä ja johtaisi sekä kanavatarjonnan supistumiseen että kilpailun heikentymiseen. Suomen kaupallinen tv-markkina on jo entuudestaan luonteeltaan duopolistinen, jossa kahden markkinajohtajan yhteenlaskettu markkinaosuus mainosrahoitteisesta TV-markkinasta on 86%. Nyt ehdotettu asetus ainoastaan rapauttaisi jo entuudestaan puutteellista kilpailua markkinalla. Huomattavaa on myös, että kaupallisen tv-markkinan toimintaedellytyksiä rajoittaa merkittävää julkista rahoitusta nauttiva Yle, jonka tulorahoitus on lähes kaksinkertainen koko mainosrahoitteisen tv-markkinan kokoon verrattuna.

Jo aiemmin osana hallituksen esitystä laiksi tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta (HE82/2017) säädettiin asetuksenantovaltuudesta niin, että ääni- ja tekstityspalvelut voitaisiin jatkossa liittää myös valtakunnallisen ohjelmistotoimiluvan nojalla lähetettäviin useita eri yleisöryhmiä palveleviin ohjelmistoihin, joita ovat esityksen mukaan MTV3 ja Nelonen. On ilmeistä, että HE 82/2017 yhdistettynä nyt ehdotettuun asetukseen ohjaisi MTV3:n ja Nelosen hakeutumaan takaisin yleisen edun kanaviksi. Vastaavasti on hyvin epätodennäköistä, että pienemmillä kanavilla olisi markkinan aiheuttamien resurssirajoitteiden vuoksi realistisia mahdollisuuksia panostaa laadukkaaseen uutistoimintaan nykyisellä tv-markkinalla, vaikka sille näennäisesti tässä asetuksessa luotaisiinkin nimelliset puitteet.

Tämän seurauksena ehdotettu tuki johtaisi suoraan julkiseen subventioon kaupallisen mainostelevisiomarkkinan markkinajohtajille, joiden osuus kaupallisesta mainostelevisiomarkkinasta on jo nykyisellään äärimmäisen vahva. Ehdotettu asetus rapauttaa televisiomarkkinan elinvoimaa ja johtaa televisiotarjonnan vähenemiseen, sillä se syrjii alan pienempiä toimijoita ja heikentää siten entisestään pienempien toimijoiden toimintaedellytyksiä mainostrahoitteisella tv-markkinalla.

Uutis- ja ajankohtaistoiminta on ennen kaikkea julkisen palvelun tehtävä. Niinpä uutis- ja ajankohtaistoiminnan merkitystä tulisi ennen kaikkea korostaa Ylen tehtävissä ja Ylen nykyisen tulorahoituksen allokoinnissa sen sijaan, että kaupallisten

toimijoiden velvoitteita kasvatetaan HE 82/2017 ehdotuksen mukaisesti ja vastaavasti tätä seuraten ohjataan julkisia varoja kaupallisen televisiomarkkinan kilpailun vääristämiseksi ja alan toimijoita epätasa-arvoisesti kohtelevaksi. Huomattavaa on myös, että Suomi on maailman johtavia valtioita vertailtaessa median sananvapautta. Tästäkin näkökulmasta julkisten varojen kohdentaminen kaupalliseen uutis- ja ajankohtaistoimintaan Ylen rahoituksen lisäksi olisi tehotonta julkisten varojen käyttöä.

Korostamme myös, että uutispalveluiden käyttö on aiempaa monikanavaisempaa. Erityisesti verkon ja sosiaalisen median käyttö uutiskanavana on kasvanut merkittävästi. Koska kyseessä on luonnollinen kehityssuunta, joka tulee jatkumaan entisestään, emme näe tarvetta kaupallisen uutistoiminnan tukemiselle lineaarisessa televisiossa. Säädännön lähtökohtana tulisi olla teknologianeutraaliuteetti ja siten sen tulisi kohdella eri mediamarkkinoita ja teknisiä alustoja tasapuolisesti. Nyt ehdotettu tuki onkin paitsi tehotonta julkisten varojen käyttöä suhteessa kuluttajakäyttämiseen myös epätasa-arvoisesti eri medioita kohtelevaa.

Discovery kannattaa markkinoiden vapaata toimivuutta ja pitää tärkeänä, että kaikilla Suomen televisiomarkkinalla toimivilla yrityksillä on tasapuoliset toimintaedellytykset. Vain tällä tavoin voidaan pitää yllä kaupallisen televisiomarkkinan elinvoimaisuus ja tarjonnan laajuus. Emme puolla ehdotettua asetusta, sillä se on vahvasti kilpailua vääristävä ja syrjivä alan pienempiä toimijoita kohtaan.

Helsingissä 18.8.2017

Juha Järvelä

Talousjohtaja, Discovery Networks Finland Oy